

Parlamentul
Republicii Moldova

DfP nr. 459
07 noiembrie 2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr.364 din 26.10.2018)

Examinînd proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a Legii privind actele normative nr.100/2017, Direcția generală juridică expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, Buliga Valentina, în temeiul prevederilor art.73 din Constituție și art.47 alin.(1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare, uniformizarea mecanismului de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, armonizînd în acest sens Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală la Codul fiscal, în sensul modificărilor operate. De asemenea, la 02.09.2018 a intrat în vigoare Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri. Astfel, se propune completarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2018, nr.281/2017 cu un articol nou care ar reglementa termenele de încheiere a contractului individual și a anexei nr.3 la legea respectivă, cu o nouă categorie de

plătitori pentru care s-a instituit obligația de a se asigura obligatoriu pe baza de contract individual, precum și stabilirea tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, termenele de virare a acestora la bugetul asigurărilor sociale de stat și tipurile de prestații sociale asigurate.

3. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și art.72 Constituția Republicii Moldova.

4. Ca observație generală, menționăm că Nota informativă la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art. 34 din Legea nr. 100/2017, care prevede că, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Reiterăm că, astfel de rapoarte nu au fost asigurate de autorii proiectului.

Obiecții de ordin tehnico-juridic

5. Potrivit art.26 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, *bugetul public național cuprinde: a) bugetul de stat; b) bugetul asigurărilor sociale de stat; c) fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală; d) bugetele locale.* Conform art.17 alin.(1) din Legea nr.181/2014, *proiectele de acte normative cu impact financiar asupra bugetelor se supun expertizei financiare în conformitate cu legislația ce reglementează modul de elaborare a actelor normative.* Iar, potrivit art.19 pct.e) din Legea nr.181/2014, *rolul Guvernului este de a aproba și a prezenta Parlamentului proiectele legilor bugetare anuale, precum și proiectele de legi privind modificarea bugetelor.* Astfel, modul de elaborare, examinare și aprobare a bugetului public național este reglementat prin legea propriu-zisă.

6. Din expunerea Curții Constituționale prin HCC nr.19/1999, HCC nr.29/2001, rezultă că doar Guvernul are dreptul exclusiv de a elabora

proiecte de legi de modificare și completare a legii bugetare. Deputații pot propune amendamente la aceste proiecte, care pot fi incluse în proiectul de lege în condițiile art.131 din Constituție, doar după acceptarea lor de către Guvern, respectându-se regulile stabilite de Constituție și Regulamentul Parlamentului, care sunt obligatorii pentru executare.

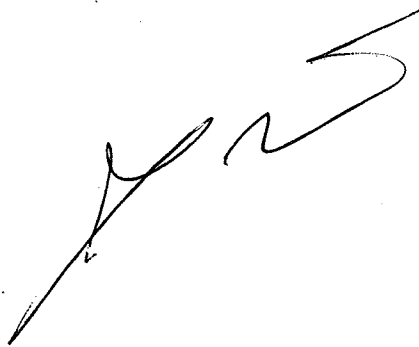
7. Concomitent, relevăm că art.10 alin.(2) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999 prevede că, *bugetul asigurărilor sociale de stat se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014*, iar conform art.61 alin.(3) din Legea nr.181/2014, *procedurile de elaborare, prezentare și adoptare a legilor/deciziilor privind modificarea bugetelor sînt similare celor pentru legile/deciziile bugetare anuale*. Prin urmare, completarea propusă Legii bugetului asigurărilor sociale de stat anul 2018 nr.281/2017 reprezintă, în acest sens modificarea Legii respective. Iar, prin prisma normei enunțate, procedura de modificare a Legii respective e similară procedurii de elaborare nemijlocită a ei. Astfel, se constată că la înaintarea spre examinare a proiectului de lege, nu s-a respectat procedura de elaborare a ei.

8. De asemenea, urmează de luat în considerație prevederile art.61 alin.(5) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 care prevede că, *„în cadrul unui an bugetar pot fi efectuate, de regulă, cel mult două modificări ale bugetelor componente ale bugetului public național, care se adoptă, de regulă, nu mai degrabă de 1 iulie și nu mai târziu de 15 noiembrie, cu excepția cazurilor prevăzute la art.69 alin.(4)”*. Conținutul pct.1 din Art.2, urmează a fi redactat.

9. Cu scop de rigoare redacțională, propunem ca numărul articolului a proiectului de lege respectiv să fie enumerat cu cifre romane, în acest sens fiind înlocuite „Art.1” cu „Art.I” și respectiv „Art.2” cu „Art.II”. De asemenea, în conținutul art.4¹ care este propus pentru completarea Legii

bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2018 nr.281/2017
cuvîntul „asigurate” să fie înlocuit cu cuvîntul „asigure”.

10. Fără a diminua importanța și necesitatea proiectului de lege,
considerăm că, acesta necesită a fi revăzut prin prisma obiecțiilor invocate,
iar oportunitatea adoptării acestuia ține de prerogativa Parlamentului.

Ion Creangă
Șef Direcție